

Kun ollaan ymmällä

Teatteri

Reijo Malmi: Kultaa ja hopeaa, Aino-Maija Hellmanin ohjaustyönäyte, rooleissa Helka Kuusiluoto, Tommi Virhiä, Terttu Andersson, Kristiina Kojo, Marja Heikkinen, esittäjä Monikasvot Porin työväenopiston auditoriossa, ensi-ilta 10.5., toinen esitys 13.5.

Tapani Salonen ja Eki Eriksson: Majatalon mysteeri, ohjaus Risto Ruottunen, rooleissa Jutta Toiva, Mia Komppa, Kirsti Leppänen, Juha Vuorinen, Päivi Lehto, Johanna Helminen, Päivi Puukka, esittää Sissiteatteri, jonka vierailu Annankatu 6:ssa Porissa 13.5.

Reijo Malmin Kultaa ja hopeaa on yksinäisen Veeran elämään korostetusti porautuva pienimuotoinen näytelmä, hiukan choreollainen, ja näilläkin nurkilla vaikuttaneen Arto Sepälän naismuotokuvissa on tämän Veeran kanssa sukulaisuutta niin ikään.

Parhaimmillaan Malmin teksti on silloin, kun se keskittää sanottavansa juuri Veeran kautta. Niin hyvä ei teksti ole, etteikö huonosti näytelty Veera pystyisi osoittamaan sen heikkoudet. Onneksi Veera oli Monikasvo-

jen yrityksessä nainen paikallaan.

Näytelmässä on ainakin yksi henkilö (Kaarina), jota ilman tultaisiin mainiosti toimeen ja joka vain turhaan venyttää muutenkin keskeistämää kiertelevä ja kaarteleväa problematiikkaa. Antero-poikaa lukuunottamatta sivuhenkilöiden merkitys esitykselle tuntuu olevan vain rytminen tai säestyksellinen: heidän väliintuloillaan katkotaan monologimaista puheen virtaa. Näytille tulot ja poistumiset ovat hankalien näyttämöolosuhteiden takia sellaisia napinpainallusmaisia köpöttelyjä, ja varsinkin Olkan tupsahduksille olisi ollut syytä miettiä tilallisesti jännevämmin hahmotuvia ratkaisuja.

Veerana nähtiin Monikasvoja vuosikaudet kovalla kädellä ja hellällä sydämellä kouluttanut Helka Kuusiluoto. Alussa hänkin vaikutti hajamieliseltä, ja vahvaa latausta ryydittivät ajoittain oudot luiskahdukset ilmaisemaan tekstiä ikään kuin sen varsinaisen sisällön ulkopuolelta. Mutta parhaimmillaan tämä Veera kykeni jäsentämään pettymyksiään, turhautumisiaan ja lipeämistään elämän turvalliselta ja säälliseltä päävaylältä kipeästi.

Helka Kuusiluodon tulkitseman päähenkilön oman itsen summittainen organisoiminen todellisuuteen tapasi parhaimmin maaperänsä kolkossa naurussa, jossa risteilivät toiveiden ja toden toisiaan korvalle lyövät ainekset. Ja kuten lopussa käy,

arjen karvas todellisuus on Veeralle liian kova pala. Veeran elämänvalhe ja rusentuminen on Helka Kuusiluodon käsissä taipunut lopulta hienoksi luonnekuvaksi.

Kristiina Kojo edustaa siivoojassaan optimismia ja aktiivisuutta, ja hän on Veeran lisäksi se henkilö, jossa on särkeä ja tälle filosofista vastakohtaisuutta sen verran, että näytelmään/esitykseen tulee hänen myötänsä lisää puhtia ja jännitteidenpoikastakin.

Tommi Virhiä pysyy linjassaan Anterona, joka on aikoinaan ymmärtänyt liueta äitinsä hallinnasta ja ottaa elämänsä omiin käsiinsä. Hän on johdonmukaisesti etäinen, steriili ja itsenäinen nuori mies, joka tosin jää sitten näytelmällisestikin näiden laatumääreidensä vangiksi, siistiksi ja moitteettomaksi mutta luonnosmaiseksi.

Tavallaan koko näytelmän muuan ydinajatus käy näinkin ilmeiseksi: Veeralle Antero on yhä sama hallittava lapsi kuin ennenkin, joskin sitten Anteron oma kehitys itsenäisenä ihmisenä ei tässä tulkinnassa ole edennyt vielä kohti kovinkaan laajaa sydämensivistystä, mutta ulkoista sivistystä, tahdikkuutta ja käytöstapoja kylläkin. Sitä voidaan hyvällä syyllä pitää kodinperintönä, joka ei valitettavasti poi'i näyttämöllisesti kovinkaan kiinnostavia juonteita.

Vanhan lämmitys

Porin Teatterinuoret esittivät

Helka Kuusiluoto Veerana näytelmässä Kultaa ja hopeaa, joka nähtiin torstaina ja sunnuntaina Porin työväenopiston auditoriossa ohjaustyönäytteenä.

Annankadulla nelisen vuotta sitten Tapani Salosen ja Eki Erikssonin Majatalon mysteeriä, ja silloisessa esiintyjäjoukossa oli mukana myös saman näytelmän nyt ohjannut Risto Ruottunen. Ehkä hän silloinkin osallistui ryhmätyönä toteutettuun ohjaukseen?

Nyt Majatalon mysteerin esitti tamperelainen Sissiteatteri

mennessään hämmennyksen ja hajaannuksen tiliin.

Hiukan toisin on nyt. Yllättävästi (sitä vanhaa muistellessa) parodiset tyypit kuluvat aika äkkiä puhki, ja käteen jää vähemmän kuin silloin ennen. Nyt tuntuu entistä tarpeellisemmalta korostaa sitä, että tyyppikuvien rakennellaan puujalkavitsien kaltaisia tilanteita. Asian-